

การศึกษาแหล่งเรียนรู้เกาะดอนมดแดงโดยใช้กระบวนการเรียนรู้

Active learning นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

จัดทำโดย

นางสาวสไบทิพย์ แกล่งจิตต์

ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอหอ

อำเภอดอนมดแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุบลราชธานี เขต ๑

นวัตกรรม

๑. ชื่อผลงานนวัตกรรม

การศึกษาประวัติศาสตร์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องเกาะดอนมดแดง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๒. ชื่อโรงเรียน

บ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอหอ

๓. ผู้พัฒนานวัตกรรม

นางสาวสไบทิพย์ แกล่งจิตต์

๔. ความเป็นมา

การศึกษาประวัติศาสตร์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ในอำเภอดอนมดแดงทำให้เด็กๆ ตื่นเต้นให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เด็กๆ อยากจะไปสำรวจสืบค้น ความเป็นมาของเกาะดอนมดแดงแหล่งประวัติศาสตร์ ในชุมชนของเรา ทำให้เกิด การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสืบค้นข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการดำเนินชีวิต ความสำคัญของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น คือ การปลูกฝังให้เด็กเป็นพลเมืองดี มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนในอนาคตได้ สรุปได้ว่า การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในชุมชนของเรา

ความสำคัญของเกาะดอนมดแดง อำเภอดอนมดแดง

เกาะดอนมดแดงเมืองอำเภอดอนมดแดง เป็นเกาะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติข้างๆ ลุ่มแม่น้ำมูล ชาวบ้านในชุมชนให้ความสนใจเคารพกราบไหว้ตั้งศาลไว้กราบไหว้จวบจนถึงปัจจุบัน

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเกาะดอนมดแดงเมืองอำเภอดอนมดแดง เป็นเกาะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

ชาวบ้านมักจะมากราบไหว้ขอพรความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม เกาะดอนมดแดงเป็นสถานที่สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คู่คุ้มครองปกป้องชุมชน

กิจกรรมทางสังคม เกาะดอนมดแดงจะมีการจัดกิจกรรมบวงสรวงขึ้นในทุกๆ ปี งานประเพณีต่างๆ ทำให้คนในชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข

การท่องเที่ยว เกษะดอนมดแดง สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านมาและแวะเข้าไปกราบไหว้

การอนุรักษ์ เกษะดอนมดแดงเป็นการรักษามรดกทางวัฒนธรรมในชุมชนของเรา

การศึกษา เกษะดอนมดแดงสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน

การสร้างสภาพภูมิอากาศ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ไหว้กราบไหว้บูชา มีความหมาย ทำให้ชาวบ้านมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ

การส่งเสริมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์เกษะดอนมดแดงเป็นสถานที่ที่ร่มรื่น ใช้พักผ่อนหย่อนใจ จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

สภาพปัญหาปัจจุบัน

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ยังไม่เข้าใจเรื่องประวัติและความเป็นมาของเกษะดอนมดแดงดีอีกทั้งนักเรียนไม่ได้เดินทางไปสำรวจด้วยตัวเองทำให้ยากที่จะเชื่อมโยงความสำคัญของเกษะดอนมดแดงในอำเภอดอนมดแดงได้

๑. เนื้อหาทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมักมีความซับซ้อนสำหรับเด็กในวัยนี้ โดยเฉพาะในเรื่องการอธิบายความสำคัญ และความเป็นมา ของเกษะดอนมดแดง ทำให้ครูต้องปรับวิธีการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความเข้าใจของนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๒. ข้อจำกัดในการจินตนาการและการเชื่อมโยง นักเรียนในระดับนี้อาจยังมีทักษะในการจินตนาการและเชื่อมโยงเหตุการณ์ไม่มากนัก

๓. การจัดการทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ การสอนในรูปแบบนี้อาจต้องใช้สื่อการสอนเพิ่มเติม เช่น ภาพประกอบของเกษะดอนมดแดง เพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายและชัดเจนมากขึ้น

๔. การประเมินผลการเรียนรู้ การวัดผลความเข้าใจของเด็กเล็กที่เรียนรู้ผ่านกระบวนการบทบาทสมมติ อาจยากกว่าการสอนแบบปกติ ทำให้การประเมินต้องคำนึงถึงทั้งด้านความเข้าใจพื้นฐาน การเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและน่าสนใจสำหรับเด็ก แต่จำเป็นต้องมีการปรับใช้และเตรียมตัวให้ดีเพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวคิดในการแก้ปัญหา

การใช้กระบวนการ ในการสอนสังคมและประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น เรื่อง เกษะดอนมดแดง อำเภอดอนมดแดง สามารถช่วยกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ได้ดี เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เด็ก ๆ โดยแนวคิดการสอนสามารถทำได้ดังนี้

๑. เรื่องราวประวัติและความเป็นมาที่น่าสนใจ

- เรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงอำเภอดอนมดแดง โดยอาจเล่าประวัติและความเป็นมาของสถานที่นั้น และเน้นไปที่การอธิบายถึงความสำคัญที่มีต่อคนในชุมชน

- เกาะดอนมดแดง เมืองนี้มีไว้เพื่ออะไร” โดยคำถามเหล่านี้จะเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสงสัยและอยากค้นหาคำตอบ

๒. กิจกรรมแนะนำเพื่อการเรียนรู้เชิงสำรวจ

- การสืบค้นจากภาพถ่ายหรือวิดีโอ ใช้ภาพถ่ายหรือวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับเกาะดอนมดแดง และให้เด็กสังเกตและบันทึกสิ่งที่พวกเขาเห็น เช่น รูปปั้นหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้เด็ก ๆ ได้ฝึกสังเกตและจดบันทึก

- แบ่งภารกิจมอบหมายให้เด็กแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มวาดภาพเกาะที่นักเรียนเห็น

๓. การอภิปรายและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

- หลังจากแต่ละกลุ่มทำภารกิจเสร็จสิ้น ให้เด็ก ๆ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่พบจากการภาพที่วาด ซึ่งช่วยให้พวกเขาได้ฝึกทักษะการเล่าเรื่อง และการแบ่งปันความรู้ที่ได้ค้นพบกับเพื่อนๆ

๔. สร้างผลงานสรุปการเรียนรู้ร่วมกัน

- เมื่อการสืบสวนเสร็จสิ้น ครูอาจให้เด็ก ๆ ร่วมกันสร้างผลงานสรุป เช่น แผ่นภาพสรุปข้อมูล หรือโปสเตอร์เกาะดอนมดแดง ที่นำเสนอข้อมูลที่พวกเขาพบ หรือให้เด็ก ๆ วาดภาพเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาจินตนาการเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง เพื่อให้เกิดความภูมิใจในผลงานและจำเนื้อหาได้ดีขึ้น

๔. บริบทของโรงเรียนและชุมชน

โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกอ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่เยาวชนในพื้นที่ชนบท โดยมีบริบทสำคัญดังนี้

๑. ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

- โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนชนบทที่เงียบสงบ ล้อมรอบด้วยธรรมชาติ เช่น ทุ่งนาและพื้นที่ป่า ทำให้โรงเรียนมีบรรยากาศที่สงบและเหมาะสมกับการเรียนรู้

- เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอดอนมดแดง ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองอุบลราชธานีประมาณ ๔๐-๕๐ กิโลเมตร

๒. สภาพชุมชน

- ชุมชนเกษตรกรรม

ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำนา ทำสวน และเลี้ยงสัตว์

- วัฒนธรรมท้องถิ่น

ชุมชนมีวัฒนธรรมและประเพณีอีสานที่เข้มแข็ง เช่น การทำบุญประเพณีฮีตสิบสอง การแห่เทียนเข้าพรรษา และการลงแขกช่วยกันในชุมชน

- ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับชุมชน ชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การเข้าร่วมงานประเพณีและการสนับสนุนทรัพยากร

๓. ลักษณะของโรงเรียน

- จำนวนนักเรียน

โรงเรียนมีนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

- ครูและบุคลากร

มีจำนวนครูและบุคลากรการศึกษาจำกัด แต่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมักมีบทบาทหลายหน้าที่ในโรงเรียน

- ทรัพยากรและอุปกรณ์การเรียน

โรงเรียนอาจขาดแคลนทรัพยากรการศึกษา เช่น หนังสือเรียน สื่อการสอน หรืออุปกรณ์สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้

๔. การจัดการศึกษา

- รูปแบบการเรียนการสอน

ใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) และมักบูรณาการเนื้อหากับวิถีชีวิตของชุมชน

- การส่งเสริมความเป็นท้องถิ่น

โรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น

๕. ความท้าทายและศักยภาพ

- ขาดแคลนทรัพยากรการเรียนรู้ที่ทันสมัย

- การสนับสนุนงบประมาณหรือบุคลากรจากส่วนกลางอาจไม่เพียงพอ

- ศักยภาพ

- ชุมชนมีความพร้อมที่จะสนับสนุนโรงเรียน เนื่องจากมีความสัมพันธ์ที่ดีและมีความภาคภูมิใจใน

วัฒนธรรมท้องถิ่น

- โรงเรียนมีโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของนักเรียน

๖. ความเชื่อมโยงกับท้องถิ่น

โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอหมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับชุมชนและท้องถิ่น โดยเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในรากเหง้าของตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยปลูกฝังคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในชุมชน

สรุป

โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอหมี เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชุมชนในพื้นที่ชนบท การจัดการศึกษามีลักษณะพิเศษที่บูรณาการวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้ากับการเรียนรู้ แม้จะมีความท้าทายด้านทรัพยากรและการสนับสนุน แต่โรงเรียนยังคงมีศักยภาพในการพัฒนาการเรียนการสอน

๑. เกาะดอนมดแดง สถานที่กราบไหว้บูชา

- บทบาทของเกาะดอนมดแดง

เกาะดอนมดแดงเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมของคนของในชุมชน

- ความสำคัญในชีวิตชาวบ้าน

ชุมชนเชื่อว่าเกาะดอนมดแดงเป็นที่พึ่งทางจิตใจและเป็นแหล่งที่สะท้อนความเชื่อดั้งเดิม เช่น การขอพรให้ครอบครัวปลอดภัย การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการสืบทอดวัฒนธรรม

๒. โรงเรียน: แหล่งบ่มเพาะความรู้และความภูมิใจในท้องถิ่น

- บทบาทของโรงเรียน

โรงเรียนมีหน้าที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นไปสู่ นักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องราวของเกาะดอนมดแดงที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของชุมชน

- การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับเกาะดอนมดแดง เช่น การเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ การเรียนรู้ และการลงพื้นที่ เพื่อปลูกฝังความภูมิใจให้กับคนในชุมชน

๓. ชุมชน: ผู้สนับสนุนและผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา

- บทบาทของชุมชนในโครงการของโรงเรียน

ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียน เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง การนำผู้อาวุโส หรือผู้รู้ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร รวมถึงการร่วมจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกาะดอนมดแดง

- การเชื่อมโยงระหว่างชุมชนและเกาะดอนมดแดง

ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการรักษาความสำคัญของศาลหลักเมือง เช่น การจัดพิธีกรรมตามประเพณี การดูแลรักษาเกาะดอนมดแดง และการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์สืบต่อไป

ความร่วมมือในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ศาลหลักเมืองช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ขณะเดียวกันชุมชนก็รู้สึกยินดีที่โรงเรียนมีบทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรม

๔. ประโยชน์จากความเชื่อมโยง

- นักเรียน

ได้เรียนรู้ประวัติและความเป็นมา มีความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

- ชุมชน

มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนและโรงเรียน

- เกษะดอนมดแดง

ได้รับการอนุรักษ์และเป็นที่รู้จักมากขึ้นในฐานะแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

สรุป

โรงเรียน ชุมชน และเกษะดอนมดแดงมีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกัน โรงเรียนทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ชุมชนเป็นผู้สนับสนุนและถ่ายทอดความรู้ ขณะที่ศาลหลักเมืองเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่หลอมรวมทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกัน การทำงานร่วมกันในลักษณะนี้ช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

๕. ความสำคัญของนวัตกรรม

นวัตกรรม "การพัฒนาการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องเกษะดอนมดแดง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการสำรวจศึกษาหาความรู้ในหลายๆด้าน ทั้งต่อตัวนักเรียน โรงเรียน ชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ประโยชน์ต่อนักเรียน

- ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)

นักเรียนมีโอกาสค้นคว้า สำรวจ และแก้ปัญหา

- พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

กระบวนการสืบค้นข้อมูลและการตั้งคำถามช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลและเชื่อมโยงความรู้

- เสริมสร้างความมั่นใจ

การแสดงบทบาทสมมติในกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและพัฒนาทักษะการสื่อสาร

- ปลุกฝังความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเกษะดอนมดแดง ทำให้เกิดความรักและหวงแหนในมรดกท้องถิ่น

- สร้างทักษะการทำงานเป็นทีม

กิจกรรมกลุ่มส่งเสริมความร่วมมือ การแบ่งปัน และการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ร่วมกัน

๒. ประโยชน์ต่อโรงเรียน

- ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
นวัตกรรมนี้ช่วยปรับกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
- สร้างความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและชุมชน
โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับบริบทท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือและสนับสนุนจากชุมชน
 - พัฒนาความเป็นโรงเรียนต้นแบบ
โรงเรียนสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้กับโรงเรียนอื่น ๆ
- ๓. ประโยชน์ต่อชุมชน
 - กระตุ้นให้ชุมชนเห็นคุณค่าในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกาะดอนมดแดงช่วยให้ชุมชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่น
 - สร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียน
ชุมชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การถ่ายทอดความรู้ หรือการสนับสนุนทรัพยากร
 - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้อาวุโส
ผู้นำชุมชนและผู้สูงอายุ
- ๔. ประโยชน์ต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 - เพิ่มโอกาสในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม
นวัตกรรมนี้ช่วยรักษาและเผยแพร่เรื่องราวของเกาะดอนมดแดงและประเพณีท้องถิ่นให้คงอยู่กับคนรุ่นหลัง
 - เสริมสร้างการอนุรักษ์สถานที่สำคัญ
เกาะดอนมดแดงจะได้รับการดูแลและให้ความสำคัญมากขึ้นจากการมีบทบาทในกระบวนการเรียนการสอน
กิจกรรมที่เน้นการสืบค้นและเรียนรู้ช่วยให้เรื่องราวของศาลหลักเมืองเป็นมากกว่าความเชื่อ แต่กลายเป็นความรู้ที่มีหลักฐานและคุณค่าในทางวิชาการ
- ๕. ประโยชน์ต่อเยาวชนในระยะยาว
 - ปลูกฝังจิตสำนึกให้กับนักเรียน
เด็กที่ได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวท้องถิ่นจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เห็นคุณค่าในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - พัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในอนาคต

สรุป

นวัตกรรมนี้ไม่เพียงช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับโรงเรียน แต่ยังช่วยปลูกฝังความรู้และความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตั้งแต่เด็กจะเป็นพื้นฐานที่แข็งแกร่งในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนในอนาคต.

๕. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถระบุและอธิบายความเป็นมา ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และบทบาทของเกาะดอนมดแดงในชุมชนของตน

๒) เพื่อให้นักเรียนจะได้ฝึกการสังเกต และการรวบรวมข้อมูลเพื่อค้นหาคำตอบเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง

๓) เพื่อให้นักเรียนจะได้ทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม โดยแบ่งหน้าที่และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษาสืบค้นข้อมูล

๖. ขอบเขตของการพัฒนานวัตกรรม

๖.๑ กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๒๒ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคเรียนที่ ๒

๖.๒ ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา ๒๕๖๗

๗. เป้าหมายในการดำเนินนวัตกรรม

๗.๑ เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ทุกคนมีส่วนร่วมใน การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลของเกาะดอนมดแดงได้สำเร็จ

๗.๒ เชิงคุณภาพ

นักเรียนจะแสดงความสามารถในการตั้งคำถาม ค้นคว้า ข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงด้วยตนเอง โดยการสืบค้นข้อมูลที่ถูกต้องจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

๘. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การใช้กระบวนการสำรวจค้นคว้า

การใช้กระบวนการสืบค้นคว้าข้อมูล โดยเฉพาะในรูปแบบที่ผู้เรียนหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งมีเป้าหมายเพื่อค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องที่กำหนดไว้

จุดเด่นของกระบวนการ

๑. การเรียนรู้จากประสบการณ์

๒. กระตุ้นความสนใจและความสนุก

๓. เสริมสร้างการคิดวิเคราะห์

๔. พัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน

๙. กระบวนการดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการ "สำรวจเกาะดอนมดแดง"

เกาะดอนมดแดง เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองมีความสำคัญต่อคนในชุมชน เกาะดอนมดแดงผ่านทำให้เด็ก ๆ หรือผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้จักประวัติความเป็นมาของเกาะดีมากขึ้นรวมทั้งประโยชน์ของเกาะที่มีต่อคนในชุมชนและตัวนักเรียนด้วย

ขั้นที่ ๑: การเตรียมการ

กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้:

๑. นักเรียนสามารถบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงได้

๒. นักเรียนเข้าใจประวัติและความเป็นมาของเกาะดอนมดแดง

๓. นักเรียนพัฒนาทักษะการสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ และการนำเสนอ

จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้:

๔. ภาพถ่าย เกาะดอนมดแดงในอดีตและปัจจุบัน

๕. แผนที่ชุมชน

๖. วัสดุอุปกรณ์สำหรับทำโมเดลเกาะดอนมดแดง

จัดเตรียมสถานที่:

ห้องเรียน หรือพื้นที่เปิดโล่งที่สะดวกต่อการทำกิจกรรมกลุ่ม

ขั้นที่ ๒: การนำเสนอ

สร้างความสนใจ:

เล่าเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง เช่น ตำนาน หรือเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้อง
ชวนนักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง

แบ่งกลุ่ม:

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้แต่ละกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการทำงาน

มอบหมายบทบาท:

กำหนดบทบาทให้แต่ละคนในกลุ่ม เช่น นักสืบ นักประวัติศาสตร์ นักวาดภาพ นักเขียน

ขั้นที่ ๓: การดำเนินกิจกรรม

สืบค้นข้อมูล:

พานักเรียนไปศึกษาดูงานที่เกาะดอนมดแดง

สัมภาษณ์ผู้สูงอายุในชุมชน

สืบค้นข้อมูลจากหนังสือ ตำรา หรืออินเทอร์เน็ต (ภายใต้การดูแลของครู)

วิเคราะห์ข้อมูล:

รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น

วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันเป็นกลุ่ม

สร้างสรรค์ผลงาน:

สร้างโมเดลเกาะดอนมดแดง

วาดภาพเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง

เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง

นำเสนอผลงาน:

ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานต่อหน้าชั้นเรียน

เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่นๆ ได้ถาม-ตอบ

ขั้นที่ ๔: การประเมินผล

ประเมินผลการเรียนรู้:

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างทำกิจกรรม

ประเมินผลงานของนักเรียน

สัมภาษณ์นักเรียนเพื่อทราบความคิดเห็น

ปรับปรุงแก้ไข:

นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ตัวอย่างกิจกรรมเพิ่มเติม

เกมตอบปัญหา: เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และความสำคัญของเกาะดอนมดแดง

การทำแผนที่: วาดแผนที่แสดงเส้นทางไปเกาะดอนมดแดงและสถานที่สำคัญใกล้เคียง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

ความร่วมมือกับชุมชน: เชิญผู้สูงอายุในชุมชนมาร่วมกิจกรรม
 การใช้เทคโนโลยี: ใช้คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟนในการค้นหาข้อมูลและนำเสนอผลงาน
 การเชื่อมโยงกับวิชาอื่น: เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา ศิลปะ
 การสร้างแรงจูงใจ: ให้รางวัลแก่นักเรียนที่ทำผลงานได้ดี

เป้าหมายสูงสุดของนวัตกรรมนี้ คือ การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักและห่วงใยในมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ศาลหลักเมืองให้คงอยู่สืบไป

๑๐. เครื่องมือของนวัตกรรม

๑๐.๑ เครื่องมือของนวัตกรรม

การนำเครื่องมือที่หลากหลายมาใช้ในการเรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เกิดความสนใจและเข้าใจในเรื่องราวของเกาะดอนมดแดงได้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูล

๑. แผนที่ชุมชน: เพื่อให้นักเรียนได้เห็นภาพรวมของตำแหน่งที่ตั้งของเกาะดอนมดแดงและสถานที่สำคัญอื่นๆ ในชุมชน
๒. ภาพถ่าย: ภาพเก่าและภาพปัจจุบันของเกาะดอนมดแดง ช่วยให้นักเรียนเห็นการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาของศาลหลักเมือง
๓. วิดีโอ: วิดีโอสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเกาะดอนมดแดง
๔. เอกสารเก่า: เช่น หนังสือพิมพ์เก่า บันทึกประวัติชุมชน (หากมี)
๕. อุปกรณ์บันทึกเสียง: สำหรับบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ
๖. สมุดบันทึก: สำหรับบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น

เครื่องมือที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

๑. กระดาษ A๔: สำหรับเขียนเรื่องราว วาดภาพ หรือสร้างแผนผัง
๒. สีเทียน ปากกา ดินสอ: สำหรับตกแต่งผลงาน
๓. กระดาษแข็ง: สำหรับทำโมเดลเกาะดอนมดแดง
๔. กล้องถ่ายรูป: สำหรับบันทึกภาพกิจกรรมต่างๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

๑. เกม: ตอบปัญหาเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง หรือเกมจำลองสถานการณ์
๒. บัตรคำ: บัตรคำที่มีคำถามเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง
๓. หุ่นมือ: ใช้ในการเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

๑. แบบประเมิน: แบบประเมินผลงานของนักเรียนแต่ละคน
๒. รุบริก: รุบริกสำหรับประเมินผลงานกลุ่ม
๓. แบบสังเกตพฤติกรรม: สำหรับสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างทำกิจกรรม

ตัวอย่างการนำเครื่องมือไปใช้

๑. การใช้แผนที่: ให้นักเรียนร่วมกันวาดแผนที่ชุมชนและระบุตำแหน่งของเกาะดอนมดแดง
๒. การใช้ภาพถ่าย: ให้นักเรียนเปรียบเทียบภาพเก่าและภาพปัจจุบันของเกาะดอนมดแดง แล้วสังเกตความแตกต่าง
๓. การใช้สมุดบันทึก: ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ
๔. การใช้โมเดล: ให้นักเรียนสร้างโมเดลเกาะดอนมดแดงตามจินตนาการ
๕. การใช้เกม: จัดเกมตอบปัญหาเพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง

การเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมและความสนใจของนักเรียน

สิ่งสำคัญคือการสร้างสรรค์กิจกรรมที่สนุกสนานและน่าสนใจ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และจดจำได้นาน

๑๐.๒ ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม (แผน/แบบฝึก/รูปแบบ ฯลฯ)

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องเกาะดอนมดแดง โดยใช้กระบวนการสืบค้นคว้าหาข้อมูล

การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยขั้นตอนที่เป็นระบบ ดังนี้

ขั้นที่ ๑: การวางแผนและเตรียมการ

๑. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้: กำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากนวัตกรรมนี้
เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาลหลักเมือง ทักษะการสืบค้นข้อมูล การทำงานกลุ่ม เป็นต้น
๒. เลือกหัวข้อที่เหมาะสม: เลือกหัวข้อที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
๓. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน: ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
๔. จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้: เตรียมภาพถ่าย แผนที่ วิดีโอ หรือวัตถุจริงที่เกี่ยวข้องกับเกาะดอนมดแดง
๕. จัดเตรียมสถานที่: เลือกสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำกิจกรรม เช่น ห้องเรียน หอประชุม หรือเกาะดอนมดแดงเอง

ขั้นที่ ๒: การออกแบบกิจกรรม

๑. สร้างบทบาทสมมติ: กำหนดบทบาทให้นักเรียน เช่น นักสืบ นักประวัติศาสตร์ นักวาดภาพ เพื่อให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
๒. ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย: เช่น เกมการศึกษา การสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ การสร้างโมเดล การเขียนเรื่องราว
๓. เชื่อมโยงกับชีวิตจริง: เชื่อมโยงกิจกรรมกับประสบการณ์ของนักเรียน เช่น ให้เด็กๆ สังเกตสิ่งของต่างๆ ในเกาะดอนมดแดงจริง
๔. ใช้เทคโนโลยี: นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนรู้ เช่น ใช้แท็บเล็ตในการสืบค้นข้อมูล หรือสร้างวิดีโอเพื่อนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ ๓: การดำเนินกิจกรรม

๑. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้: สร้างบรรยากาศที่สนุกสนานและเอื้อต่อการเรียนรู้
๒. ให้ความช่วยเหลือ: ครูควรคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนตลอดเวลา
๓. ประเมินผลระหว่างทำกิจกรรม: สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและปรับกิจกรรมให้เหมาะสม

ขั้นที่ ๔: การประเมินผล

๑. ประเมินผลงานของนักเรียน: ประเมินผลงานของนักเรียนในรูปแบบต่างๆ เช่น โมเดล ภาพวาด เรื่องราว
๒. ประเมินกระบวนการทำงาน: ประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และทักษะที่นักเรียนได้รับ
๓. ประเมินความพึงพอใจ: สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม

ขั้นที่ ๕: การนำเสนอผลงาน

๑. จัดนิทรรศการ: จัดแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนได้ชม
๒. จัดทำวิดีโอ: บันทึกกิจกรรมต่างๆ และนำมาตัดต่อเป็นวิดีโอ
๓. จัดทำหนังสือ: รวบรวมผลงานของนักเรียนเป็นหนังสือเล่มเล็ก

ตัวอย่างกิจกรรมที่น่าสนใจ

๑. เกมค้นหาสมบัติ: ซ่อนปริศนาเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงไว้รอบๆ โรงเรียน ให้นักเรียนค้นหาและไขปริศนา
๒. สัมภาษณ์ผู้สูงอายุ: เชิญผู้สูงอายุในชุมชนมาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง
๓. สร้างโมเดลเกาะดอนมดแดง: ให้นักเรียนสร้างโมเดลเกาะดอนมดแดงจากวัสดุเหลือใช้
๔. เขียนเรื่องราว: ให้นักเรียนเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงในรูปแบบของนิทาน
๕. จัดทำหนังสือภาพ: รวบรวมภาพและเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงเป็นหนังสือภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรม: สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำกิจกรรม
๒. RUBRIC: ใช้ประเมินผลงานของนักเรียน
๓. แบบสอบถาม: สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังทำกิจกรรม

การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเอง เมื่อทุกคนร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จะทำให้การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สนุกสนานและน่าจดจำ

๑๑. ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานในการพัฒนาการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง "เกาะดอนมดแดง" ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการ "สืบค้นคว้าหาข้อมูล" โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอ

การดำเนินโครงการนี้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ "สืบค้นคว้าหาข้อมูล" เพื่อให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑๒ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในหัวข้อเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงอำเภอดอนมดแดง โดยผลการดำเนินงานสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การพัฒนาทักษะและความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

- นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของเกาะดอนมดแดงในอำเภอดอนมดแดงมากขึ้น เช่น การรู้จักประวัติการสร้าง ความเชื่อ และบทบาทของเกาะดอนมดแดงในวัฒนธรรมท้องถิ่น
- สามารถเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์กับชีวิตประจำวันของตนเอง

๒. กระบวนการเรียนรู้ผ่านการ "สืบค้นคว้า"หาข้อมูล

- นักเรียนสนุกและมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การตั้งคำถาม และการสืบค้นข้อมูล
- กระบวนการนี้ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการทำงานเป็นทีม โดยนักเรียนแต่ละคนมีหน้าที่ที่แตกต่างกัน

๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- คะแนนการประเมินหลังเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน
- นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และสนใจที่จะเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ในชุมชนของตน

๔. การมีส่วนร่วมของชุมชน

- การเรียนรู้ผ่านการค้นคว้าหรือสำรวจ ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน เช่น ผู้ปกครองหรือผู้นำท้องถิ่น ที่มาให้ความรู้เกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง
- นักเรียนได้ลงพื้นที่จริงเพื่อเยี่ยมชมเกาะดอนมดแดงและสอบถามข้อมูลจากผู้รู้ในชุมชน ทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

๕. ข้อค้นพบและแนวทางการพัฒนา

- ข้อค้นพบ นักเรียนตอบสนองต่อวิธีการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติ มากกว่าการเรียนรู้แบบบรรยายทั่วไป
- แนวทางการพัฒนา สามารถนำกระบวนการบทบาทสมมติไปใช้กับเนื้อหาวิชาอื่น หรือหัวข้อท้องถิ่นอื่นได้ เช่น สถานที่สำคัญทางศาสนา หรือบุคคลสำคัญในชุมชน

ผลลัพธ์ที่สำคัญ

โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการเรียนรู้อย่างสนุกสนานและมีเป้าหมาย

๑๒. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนานวัตกรรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนานวัตกรรม "การพัฒนาการเรียนรู้สังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง เกาะดอนมดแดงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการสืบค้นคว้าข้อมูล

๑. ประโยชน์ด้านการเรียนรู้ของนักเรียน

- พัฒนาความรู้และความเข้าใจในสังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดง เช่น ความเป็นมา ความสำคัญ และบทบาทในวัฒนธรรมชุมชนได้อย่างลึกซึ้งและสนุกสนาน

- ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา

กระบวนการสืบค้นคว้าข้อมูล ช่วยให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ตั้งคำถาม และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบ

- พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม

นักเรียนได้ฝึกการแบ่งบทบาท การร่วมมือกับเพื่อน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

- เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้

วิธีการที่สนุกสนานและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทำให้นักเรียนสนใจการเรียนรู้สังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมากขึ้น

๒. ประโยชน์ด้านการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

- ทักษะการสื่อสาร (Communication)

นักเรียนได้ฝึกพูด ฟัง และนำเสนอข้อมูลในบทบาทที่ได้รับ

- ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา (Critical Thinking)

การสืบค้นข้อมูลและสรุปผลช่วยให้นักเรียนคิดเชิงวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

- ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning)

นักเรียนได้เรียนรู้การสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม และตั้งคำถามเชิงสำรวจด้วยตัวเอง

๓. ประโยชน์ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

- สร้างความตระหนักรู้และความภาคภูมิใจในชุมชนของตน

การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในวัฒนธรรมของชุมชน

- กระตุ้นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน**

โครงการนี้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การให้ความรู้จากผู้รู้ท้องถิ่น การจัดกิจกรรมในสถานที่สำคัญ

๔. ประโยชน์ต่อครูและการจัดการเรียนการสอน

- เพิ่มประสิทธิภาพการสอน

การใช้กระบวนการบทบาทสมมติช่วยให้การสอนมีความหลากหลาย

- สร้างสรรค์นวัตกรรมการสอน

ครูได้พัฒนาแนวทางการเรียนรู้ใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนและสามารถนำไปปรับใช้กับเนื้อหาอื่น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

๕. ประโยชน์ต่อโรงเรียน

- พัฒนาเอกลักษณ์ของโรงเรียน

โรงเรียนกลายเป็นศูนย์กลางในการอนุรักษ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

- เพิ่มชื่อเสียงและความร่วมมือกับชุมชน

โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น

๖. ประโยชน์ต่อการศึกษาในภาพรวม

- สนับสนุนการเรียนรู้แบบ Active Learning

นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำและประสบการณ์ตรง

- กระตุ้นความสนใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

วิธีการที่สนุกสนานและสร้างสรรค์ช่วยให้นักเรียนมองว่าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเป็นสิ่งที่น่าสนใจและมีคุณค่า

สรุป

การพัฒนาวัตกรรมการนี้ไม่เพียงช่วยส่งเสริมความรู้และทักษะของนักเรียน แต่ยังสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน

๑๓. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาการเรียนรู้สังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง "เกาะดอนมดแดง" โดยใช้กระบวนการสำรวจสืบค้นข้อมูล

การดำเนินวัตกรรมการดังกล่าวประสบความสำเร็จได้เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในหลากหลายด้าน ดังนี้

๑. ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้

- การใช้การสำรวจและสืบค้นข้อมูล

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนด้วยการให้บทบาทที่ชัดเจน เช่น นักผู้
ค้นหาความจริง ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น

- การเรียนรู้แบบ Active Learning

เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนผ่านการสืบค้น การตั้งคำถาม และการนำเสนอข้อมูล

- การบูรณาการเนื้อหากับชีวิตจริง

เนื้อหาเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงซึ่งเป็นสถานที่สำคัญในชุมชน ทำให้นักเรียนรู้สึกเชื่อมโยงและเห็นคุณค่า
ของสิ่งที่เรียน

๒. ด้านผู้เรียน

- ความกระตือรือร้นของนักเรียน

การเรียนรู้ผ่านบทบาทสมมติช่วยกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

- ความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน

การออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น

๓. ด้านครูผู้สอน

- ความคิดสร้างสรรค์และทักษะในการออกแบบกิจกรรม

ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการออกแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ
การเรียนรู้

- ความเข้าใจในเนื้อหา

ครูมีความรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเหมาะสม

- การส่งเสริมและกระตุ้นนักเรียน

ครูมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์

๔. ด้านทรัพยากรและการสนับสนุน

- ทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย

เช่น เอกสารทางประวัติศาสตร์ รูปภาพ สื่อดิจิทัล และการเยี่ยมชมสถานที่จริง

- การสนับสนุนจากชุมชน

ผู้นำท้องถิ่นและผู้รู้ในชุมชนมีส่วนช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น การเล่าประวัติความเป็นมา
ของศาลหลักเมือง

- การจัดการสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้

สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม เช่น การลงพื้นที่จริง และการจำลองสถานการณ์ในชั้นเรียน

๕. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

- การมีส่วนร่วมของชุมชน

ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อมูลและร่วมจัดกิจกรรม เช่น การสัมภาษณ์ผู้รู้ การลงพื้นที่เยี่ยมชม

- การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและชุมชน

โครงการช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

๖. ด้านการบริหารจัดการ

- การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ

การกำหนดเป้าหมายกิจกรรมที่ชัดเจน และการวางแผนกระบวนการเรียนรู้อย่างรอบคอบ

- การประเมินผลที่เหมาะสม

ใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบสอบถาม การสังเกตพฤติกรรม และการนำเสนอของนักเรียน

๗. ด้านนวัตกรรมและความยืดหยุ่น

- ความน่าสนใจของนวัตกรรม

ช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ที่แตกต่างจากการเรียนแบบเดิม

- ความยืดหยุ่นของกระบวนการ

กิจกรรมสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการและสถานการณ์ได้

สรุป

ความสำเร็จของการพัฒนาการเรียนรู้ที่เกิดจากการออกแบบที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ความร่วมมือของครูและชุมชน ตลอดจนการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้เรื่องเกาะดอนมดแดงน่าสนใจและเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อทั้งนักเรียนและชุมชน

๑๔. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการดำเนินการ

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการดำเนินการ "การพัฒนาการเรียนรู้สังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องเกาะดอนมดแดงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการสำรวจและสืบค้น

ปัญหาในการดำเนินการ

๑. ขาดความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

- ปัญหา

นักเรียนบางคนไม่เคยมีประสบการณ์หรือความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเกาะดอนมดแดงมาก่อน ทำให้เริ่มต้นการเรียนรู้ได้ช้า

- แนวทางแก้ไข
- จัดกิจกรรมปูพื้นฐาน เช่น เล่าเรื่องราวที่น่าสนใจหรือใช้สื่อภาพและวิดีโอเพื่อดึงดูดความสนใจ
- ใช้คำถามเชิงกระตุ้นความสนใจ เช่น "เคยได้ยินเกาะดอนมดแดงไหม ?" หรือ "ใครเคยเห็นเกาะดอนมดแดงไหม"

๒. การมีส่วนร่วมของนักเรียนไม่เท่ากัน

- ปัญหา
นักเรียนบางคนอาจไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจ หรือไม่เข้าใจบทบาทของตนในกิจกรรมบทบาทสมมติ

- แนวทางแก้ไข
- ครูช่วยกำกับและสนับสนุนบทบาทของนักเรียนแต่ละคนอย่างใกล้ชิด
- แบ่งกลุ่มให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน
- สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร ส่งเสริมให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจและกล้าแสดงออก

๓. การจัดการทรัพยากรที่จำกัด

- ปัญหา ขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ เช่น เอกสารประวัติศาสตร์ วิดีโอ หรืออุปกรณ์สำหรับกิจกรรมบทบาทสมมติ

- แนวทางแก้ไข
- ขอความร่วมมือจากชุมชน เช่น การขอข้อมูลหรือเอกสารจากผู้นำท้องถิ่นและผู้รู้ในพื้นที่
- ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การให้เด็กลงพื้นที่จริงเพื่อสังเกตและจดบันทึก
- ใช้เทคโนโลยี เช่น การค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หรือสร้างสื่อออนไลน์เพิ่มเติม

๔. เวลาจำกัดในการดำเนินกิจกรรม

- ปัญหา
เวลาที่กำหนดสำหรับการเรียนรู้ในชั้นเรียนอาจไม่เพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมบทบาทสมมติและการลงพื้นที่

- แนวทางแก้ไข
- วางแผนกิจกรรมอย่างรัดกุม โดยแบ่งกิจกรรมเป็นช่วง ๆ เช่น การเรียนรู้ในชั้นเรียน
- ออกแบบกิจกรรมที่ยืดหยุ่นและจัดการเวลาให้เหมาะสม
- หากจำเป็น สามารถใช้เวลาออกชั้นเรียน เช่น การจัดกิจกรรมในช่วงวันหยุดหรือหลังเลิกเรียน

๕. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครอง

- ปัญหา

บางครั้งผู้ชมชนหรือผู้ปกครองอาจไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม

- แนวทางแก้ไข

- สื่อสารกับผู้ชมชนและผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญของโครงการ เช่น การประชุมชี้แจงก่อนเริ่ม

โครงการ

- เชิญชวนผู้นำชุมชนและผู้รู้ท้องถิ่นเข้าร่วมในฐานะผู้ให้ความรู้หรือที่ปรึกษา

- ใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น การส่งข้อมูลข่าวสารหรือผลการเรียนรู้ผ่านกลุ่มสนทนา

๖. ความท้าทายด้านการประเมินผล

- ปัญหา

การประเมินผลการเรียนรู้ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติอาจมีความซับซ้อน เช่น การวัดทักษะกระบวนการคิดหรือการทำงานร่วมกัน

- แนวทางแก้ไข

- ใช้การประเมินหลายรูปแบบ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การให้คะแนนจากการนำเสนอ และการสะท้อนความคิดของนักเรียน

- ประเมินตามกระบวนการ ไม่เพียงเน้นผลลัพธ์ เพื่อให้ครอบคลุมทั้งทักษะและความเข้าใจ

สรุป

ปัญหาในการดำเนินการนี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการวางแผนที่รัดกุม การสนับสนุนจากชุมชน และการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนและโรงเรียน ความยืดหยุ่นและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้โครงการประสบความสำเร็จและส่งผลดีต่อผู้เรียนอย่างยั่งยืน

๑๕. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนรู้สังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง "เกาะดอนมดแดง" ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการสำรวจและสืบค้นข้อมูล

๑. การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน

- เพิ่มกิจกรรมเชิงบูรณาการ

บูรณาการการเรียนรู้กับวิชาอื่น เช่น ศิลปะ (การวาดภาพเกาะดอนมดแดง) ภาษาไทย (การเขียนบันทึกเรื่องราว) หรือสังคมศึกษา (การเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น)

- ออกแบบบทบาทที่น่าสนใจยิ่งขึ้น

ขยายบทบาทสมมติ เช่น นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่น นักข่าว หรือช่างภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เลือกบทบาทที่หลากหลายและเหมาะสมกับความสนใจ

๒. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

- จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ชมชน

ชวนผู้รู้ในท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชนมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเกาะดอนตดแดงให้นักเรียนฟัง

- การลงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์

วางแผนให้กิจกรรมลงพื้นที่เป็นโอกาสให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจริง เช่น การสัมภาษณ์หรือการสังเกต เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

๓. การพัฒนาสื่อและทรัพยากรการเรียนรู้

- สร้างสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

ผลิตวิดีโอสั้น ภาพการ์ตูน หรือเกมเกี่ยวกับเกาะดอนตดแดงเพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

- จัดทำคู่มือสำหรับนักเรียนและครู

คู่มือหรือเอกสารประกอบที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกาะดอนตดแดงและวิธีการดำเนินกิจกรรมบทบาทสมมติ

๔. การประเมินผลการเรียนรู้

- เพิ่มความหลากหลายของการประเมิน

ใช้การประเมินที่ครอบคลุมทั้งทักษะและความเข้าใจ เช่น การสะท้อนความคิดของนักเรียนผ่านการเขียนบันทึกหรือการนำเสนอผลงาน

- ประเมินกระบวนการทำงานของกลุ่ม

ให้คะแนนจากการทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหา และการแสดงบทบาท เพื่อวัดความสำเร็จในการพัฒนาทักษะทางสังคม

๕. การสนับสนุนจากผู้ปกครองและโรงเรียน

- สร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับผู้ปกครอง

สื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจเป้าหมายของโครงการและสนับสนุนให้บุตรหลานมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่

- ส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้สังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

โรงเรียนควรจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสังคมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

๖. การพัฒนาต่อเนื่องในระยะยาว

- ขยายหัวข้อการเรียนรู้ท้องถิ่นอื่น ๆ

เช่น วัฒนธรรม ประเพณี หรือสถานที่สำคัญอื่น ๆ ในอำเภอดอนตดแดง เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ท้องถิ่นในมิติที่กว้างขึ้น

- พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ

ใช้เทคโนโลยี เช่น สื่อ AR/VR หรือแอปพลิเคชัน เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในยุคดิจิทัล

๗. การวิจัยและพัฒนา

- ศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

เก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนและผลตอบรับจากครูและชุมชน เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนานวัตกรรมต่อไป

- สร้างเครือข่ายการเรียนรู้

ร่วมมือกับโรงเรียนอื่น ๆ หรือหน่วยงานในชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และขยายผลสำเร็จของ โครงการ

สรุป

ข้อเสนอแนะเหล่านี้ช่วยให้การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเน้น การสร้างความสนใจของนักเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน การใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย และการสนับสนุนจากทุก ฝ่าย ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืนและส่งเสริมความภูมิใจในชุมชนของตนเอง

ภาคผนวก

